

14de vergadering

Dinsdag 17 januari 2006

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Timmerman-Buck

Tegenwoordig zijn 74 leden, te weten:

Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman-Beukema toe Water, Biermans, Broekers-Knol, Van den Broek-Laman Trip, Van Dalen-Schiphorst, Dees, Doek, Doesburg, Dölle, Van Driel, Dupuis, Eigeman, Engels, Essers, Franken, Van Gennip, De Graaf, Hamel, Hessing, Van Heukelum, Hoekzema, Ten Hoeve, Holdijk, Jurgens, Kalsbeek-Schimmelpenninck van der Oije, Ketting, Klink, Kox, Van der Lans, Van Leeuwen, Leijnse, Lemstra, Van der Linden, Linthorst, Luijten, Maas-de Brouwer, Meindertsmas, Meulenbelt, Middel, Van Middelkoop, Nap-Borger, Noten, Van den Oosten, Pastoor, Platvoet, Pruiksma, Putters, Van Raak, Rabbinge, Rosenthal, Russell, Schouw, Schuurman, Schuyer, Slagter-Roukema, Swenker, Sylvester, Tan, Terpstra, Van Thijn, Thissen, Timmerman-Buck, Vedder-Wubben, Wagemakers, Walsma, Werner, Westerveld, Witteman, Witteveen, Woldring en De Wolff,

en de heer Zalm, vice-minister-president, minister van Financiën, mevrouw Dekker, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de heer Van Geel, staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, en mevrouw Schultz van Haegen-Maas Geesteranus, staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Leijnse en Middel, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Ik verzoek u allen te gaan staan.

Op 8 december jongstleden is oud-VVD-senator ir. Michel Lodewijks op 75-jarige leeftijd in zijn woonplaats Roermond overleden. Hij was lid van de Eerste Kamer van 1995 tot en met 1999.

Geboren en getogen in Brabant werkte hij, van huis uit landmeter, jarenlang voor verschillende ruilverkavelingsdiensten. Hij verhuisde in 1971 naar Limburg, waar hij de jongste directeur ooit van het Kadaster werd. Hij werd in 1978 gemeenteraadslid in Roermond. Dat duurde maar kort, omdat hij al snel geroepen werd tot de provinciale politiek. Na 4 jaar lidmaatschap van provinciale staten was hij vervolgens 17 jaar lang lid van gedeputeerde staten, eerst met economische zaken in zijn portefeuille, later verkeer en waterstaat. Zo was hij ongeveer twee decennia lang het VVD-gezicht voor de provincie Limburg.

In de Eerste Kamer had Michel Lodewijks ook verkeer en waterstaat in zijn portefeuille, naast het natuur- en milieubeleid. Hij was betrokken bij onder andere wetsvoorstellen over de Westerscheldetunnel, de moeizaam tot stand gekomen internationale afspraken over de vrachtverdeling Noord-Zuid en de verzelfstandiging van Staatsbosbeheer. Hij toonde zich als woordvoerder bij dat laatste tegenstander van die verzelfstandiging, omdat er voor zijn fractie eerst duidelijkheid moest komen over de verantwoordelijkheid van de regering voor zelfstandige bestuursorganen, nog steeds een actuele kwestie. Bij zijn vertrek uit de senaat bleek dat hij zich ook sterk maakte voor de positie van vrouwen in besturen, vooral in die van waterschappen.

Michel Lodewijks was een zeer ervaren bestuurder toen hij lid werd van de Eerste Kamer, niet alleen door zijn langdurige député-schap, maar ook door zijn nevenfuncties, zoals president van de raad van commissarissen van het openbaarvervoerbedrijf VSL, lid van de raad van commissarissen van de NV Industriebank LIOF (Limburg Instituut voor Ontwikkeling en Financiering), lid van de raad van bestuur van ETIL (Economisch Technologisch Instituut Limburg), lid van de raad van commissarissen Waterleiding Maatschappij Limburg en president van de raad van commissarissen van het openbaarvervoerbedrijf Hermes.

Binnen de VVD heeft hij diverse bestuurlijke functies vervuld. Zo was hij voorzitter van de afdeling Roermond, voorzitter van de VVD-Kamercentrale Limburg en lid van zijn partijraad. Voor zijn bijzondere inzet voor de VVD en het liberalisme kende het hoofdbestuur van zijn partij hem in 1990 de Thorbeckepenning toe. Voor zijn

Voorzitter

jarenlange inzet voor het publieke belang werd hij onderscheiden als ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw en ridder in de Orde van Oranje Nassau. Tevens werden hem in 1995 zowel de erepenning Nederlands Limburg als die van Belgisch Limburg toegekend.

Michel Lodewijks was een harde werker, een bescheiden man en een bijzonder prettige collega voor iedereen die hem heeft mogen meemaken. De Eerste Kamer is dankbaar voor wie hij was en wat hij heeft betekend. Ik hoop dat deze herinnering aan zijn bijdrage een steun is voor zijn familie bij het verwerken van hun verdriet. Ik verzoek u om een moment van stilte.

(De aanwezigen nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Regels met betrekking tot zuinig en doelmatig ruimtegebruik en optimale leefomgevingskwaliteit in stedelijk en landelijk gebied en met betrekking tot coördinatie van procedures (Interimwet stad-en-milieubenadering) (29871);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten in verband met de implementatie van Richtlijn 2003/123/EG van de Raad van de Europese Unie van 22 december 2003 tot wijziging van Richtlijn 90/435/EEG betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten (30031);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet en enige andere wetten in verband met de implementatie van richtlijn nr. 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (PbEG L 235/10) (30104).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wet toezicht accountantsorganisaties (29658).**

De **voorzitter**: Ik heet minister Zalm welkom in ons midden en wens ook hem een goed jaar toe.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Rabbinge** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. De Wet toezicht accountantsorganisaties, wetsvoorstel 29658, kent een lange geschiedenis. Ook sedert de goedkeuring met algemene stemmen in de Tweede Kamer op 28 juni 2005 zijn er nog enkele problemen gerezen die zullen moeten worden beantwoord en afgerond in de discussie die wij vandaag voeren.

De redenen om met deze wettelijke regeling te komen, is gelegen in de schending van het vertrouwen in de

accountant als gevolg van boekhoudaffaires in veelal internationaal opererende beursfondsen. Daar zal dan ook in de eerste plaats meer zekerheid ten behoeve van het publiek moeten worden verschaft. In de memories van toelichting en van antwoord gaat de regering daar uitgebreid en adequaat op in. In de schriftelijke inbreng zijn veel vragen ingebracht. Dat zou je enigszins kunnen verbazen gezien de uitgebreide behandeling in de Tweede Kamer. Bovendien zijn daar zo'n dertig amendementen ingediend, waarvan het merendeel is ingetrokken. Ook de door deze Kamer ingebrachte schriftelijke vragen zijn door de regering uitgebreid, helder en goed beantwoord. Daarvoor wil ik namens mijn fractie onze waardering en complimenten uitspreken in de richting van de regering en de ambtenaren.

Er is goed geluisterd en ook goed overleg gevoerd met deskundigen, de Raad van State en ook de organisaties van accountants, zowel met de organisatie van registeraccountants, de NIVRA, als met de orde van accountants-administratieve consultants, de NOvAA. Weliswaar zijn er enige verschillen van opvatting tussen die organisaties die te maken hebben met de verschillende doelgroepen waarvoor zij werken, doch de regering is daar door de bank genomen op een goede wijze mee omgegaan.

Ik zou hiermee wellicht kunnen volstaan, ware het niet dat er na de schriftelijke beantwoording toch nog enkele vragen overblijven die mede zijn voortgekomen uit de ogenschijnlijke verschillen in taakopvatting van de Autoriteit Financiële Markten, de AFM, en de regering. Die AFM gaat een prominente rol spelen bij de uitvoering van deze wet en zal vooral dat toezicht op de accountants moeten realiseren. Wij hebben dus nog enkele vragen, maar die laten onverlet dat de fractie van de PvdA, vanwege de gewenste publieke controle op een aantal zaken, zij het lang niet alle, en de goede afbakening van publieke en private verantwoordelijkheid, dit wetsvoorstel als een verbetering van het toezicht ziet en het daarom ook zal ondersteunen.

Terecht stelt de regering dat de reikwijdte van het onafhankelijke toezicht wordt beperkt tot het domein van de wettelijke controle, de wettelijke verklaring die moet worden afgegeven. De brede functie van de accountant – dus ook al die taken die vallen buiten de wettelijke controle – wordt geborgd door de bestaande beroepsorganisaties. Ook dat is wettelijk namelijk via de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten (Wet AA) en de Wet op de registeraccountants (Wet RA) geregeld, maar de beroepsorganisaties zijn daar primair zelf verantwoordelijk voor. Er moet nu een nieuw evenwicht ontstaan tussen zelfregulering, waar mogelijk en passend, en de inzet van het middel van het vergunningenstelsel en het publieke toezicht van de AFM.

De toekenning van vergunningen is in handen gegeven van de AFM. Daarbij rijst een vraag. Het lijkt erop dat de opvatting van de AFM een precieze is: er wordt alleen een vergunning verstrekt aan een accountant als de wettelijke controlerende taak actief wordt verricht. Als dat niet het geval is, komt er geen vergunning. Dat lijkt strijdig met de rekkelijke opvatting van de regering in antwoord op vragen die mede zijn ingegeven door de organisaties van accountants. Daar zegt de regering dat vergunningen ook moeten kunnen worden gegeven aan accountants die beschikken over de kwalificaties en mogelijkheden, doch die het accent van hun werkzaamheden vooral hebben liggen bij de